

Posudek oponentky bakalářské práce

Jméno autora	Diana Šelemba
Název práce	Proces integrace ukrajinských migrantů do majoritní české společnosti
Studijní obor	Sociologie
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	PhDr. Miroslav Joukl, Ph.D., katedra sociologie
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	RNDr. Lucie Vítková, Ph.D., katedra sociologie
Rok obhajoby	2022

Hodnocení cíle/ů práce

Bakalářská práce se zabývá integrací Ukrajinců s dlouhodobým či trvalým pobytem v lokalitě města Kolín. Předmětem práce nebyla situace Ukrajinců pobývajících v České republice na krátkodobá víza ani lidí, kteří uprchli před válečnými událostmi v roce 2022. Přesto je téma práce velmi aktuální a významné, a to právě i s ohledem na to, že pobytový status cizinců se mění a značná část z nich postupně směřuje k pobytu s delším s „vyšším“ pobytovým statutem. Ukrajinci jsou v České republice nejpočetnější skupinou cizinců započítávaných do obyvatelstva, na začátku roku 2022 jich mělo v České republice dlouhodobý či trvalý pobyt téměř 200 tisíc. Velké množství ukrajinských občanů u nás však pobývá na tzv. krátkodobá víza do 90 dnů (zpravidla za účelem intenzivního pracovního působení v průmyslu či stavebnictví), jejich počet je statisticky hůře zachytitelný. Statisíce lidí aktuálně uprchli před válkou a pobývají zde v režimu dočasné ochrany (ke konci července 2022 získalo tento typ víza necelých 400 tisíc Ukrajinců).

Cíl práce je explicitně formulován a je adekvátní jak řešenému tématu, tak úrovni závěrečné práce bakalářského studia. Cílem práce, podle formulace v úvodu, je zjistit, jakým způsobem se Ukrajinci integrují v konkrétní lokalitě města Kolín, jak vnímají vlastní identitu a jaké překážky integrace musí řešit. Tyto cíle jsou upřesněny ve výzkumných otázkách: 1. Jak se Ukrajinci začleňují do klíčových společenských mechanismů v Kolíně? 2. Cítí se být součástí české společnosti? 3. Jakým překážkám čelí v souvislosti s integrací?

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>		<i>s výhradami</i>	
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>		<i>s výhradami</i>	
<i>Vhodně zvolená metodologie</i>		<i>s výhradami</i>	
<i>Práce s výzkumnými otázkami</i>		<i>s výhradami</i>	
<i>Adekvátní průběh analýzy dat</i>		<i>s výhradami</i>	
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>		<i>s výhradami</i>	

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	<i>dobrá</i>		
<i>Pravopis a gramatika</i>	<i>dobré</i>		
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	<i>dobrá</i>		
<i>Zpracování tabulek, obrázků, příloh</i>	<i>dobré</i>		

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

Teoretická část práce je velmi elementární úrovně, podává především přehled o formálních rámcích hlavních oblastí života (práce, bydlení, zdravotní péče), ve kterých integrace probíhá. Autorka se hlouběji nezabývá integračním procesem z pohledu sociologie a příbuzných oborů. V práci dále postrádám teoretická východiska ke zkoumání identity. Teoretická část práce je složena převážně z parafrází několika odborných zdrojů, s kterými však autorka za účelem svého předmětu a objektu zájmu dále příliš nepracuje. (I díky velkému podílu parafrázovaného textu byla značná část teoretické části textu označena automatickou antiplagiátorskou kontrolou jako velmi podobná jiným textům, převážně kvalifikačním pracím. Tuto skutečnost však po přezkoumání považuji za vysvětlenou tím, že autorka parafrázovala stejné zdroje.)

Empirická část práce vychází z autorčina šetření prostřednictvím rozhovorů s 8 participanty - Ukrajinci žijícími v Kolíně či okolí. Přidruženým cílem její práce bylo zkoumání rozdílů mezi těmi Ukrajinci, kteří mají v ČR dlouhodobý a těmi, co mají trvalý pobyt. I tímto porovnáním však autorka dochází k velmi předvídatelným výsledkům ohledně míry jejich integrace. Postrádám pokus o hlubší analýzu a interpretaci, a to především v kontextu procesu integrace a identity cizinců. Analýza rozhovorů je velmi jednoduchá, autorka v zásadě „opakuje“ odpovědi respondentů, kteří se většinou velmi stručně vyjadřují o jejich zkušenosti a spokojenosti s životem v Kolíně.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

Bez připomínek.

Otázky k obhajobě práce

Jedním z vašich zjištění je, že mezi cizinci je nízká informovanost o integrační podpoře např. ve formě jazykových kurzů. Měla byste v této oblasti nějaká doporučení, aby byl přístup cizinců k výuce češtiny snadnější?

Míra integrace se odvíjí jednak od faktorů vnějších (podmínky pro práci, bydlení apod.), jednak od faktorů na straně samotných cizinců. V práci píšete, že většinu informantů znáte. Mohla byste jmenovat některé klíčové faktory jejich osobnosti a osobní situace, které integraci podporují či naopak komplikují?

Jakou roli v integraci a identitě cizinců hraje skutečnost, že Ukrajinci jsou početnou skupinou a často do Česka přichází s podporou (která má různou podobu např. rodinných příslušníků, klientského systému)?

Stručné slovní hodnocení

I přes výše zmíněné nedostatky práci doporučuji k obhajobě.

Navržené hodnocení

Navrhuji hodnotit stupněm E.

V Hradci králové 11. 8. 2022

Lucie Vítková